

ULTRA

ΤΑ ΝΕΑ ΓΚΕΤΟ ΦΛΕΓΟΝΤΑΙ

(ακριβώς όπως τα παλιά)

**FERGUSON
WE HAVE A
PROBLEM**

μια μικρή εισαγωγή

Στο Ferguson, μια μικρή πόλη έξω από το St. Louis της πολιτείας του Missouri στις ΗΠΑ, έχουν γίνει πολλά πράγματα μέσα σε λίγο χρόνο. Πώς διάολο μπορεί ένα τόσο φτωχό προάστιο να συμπυκνώσει τόσες πολλές από της αντιθέσεις της σύγχρονης καπιταλιστικής αμερικάνικης πραγματικότητας; Μαζί με την έκρηξη οργής για τη δολοφονία του μαύρου εφήβου Michael Brown από τον λευκό μπάτσο Darren Wilson στις 9 Αυγούστου 2014, ξεδιπλώθηκαν σαν βεντάλια ένα σωρό ακόμα ζητήματα που σίγουρα ξεπερνούν το αμερικάνικο κοινωνικό-ιστορικό πλαίσιο: η νέα διαλεκτική φυλής και τάξης μέσα στην καπιταλιστική κρίση, οι υλικές συνέπειες της πολεοδομικής αναμόρφωσης των δυτικών μητροπόλεων, το βάθεμα του στρατιωτικού-αστυνομικού συμπλέγματος, η εμπέδωση της διαρκούς κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, η όχι-και-τόσο-διακριτική γοητεία της ακροδεξιάς ολίσθησης, η κρίση της πολιτικής μεσολάβησης (φιλελεύθερης και σοσιαλδημοκρατικής) των κοινωνικών αντιθέσεων, η δυναμική των social media σε οξυμένες κοινωνικές συνθήκες, η διαρκής επέκταση των πληθειακών εξεγέρσεων στην καρδιά του δυτικού κόσμου. Κάθε ένα απ' αυτά τα ζητήματα εγείρει και μια σειρά από καυτά και δύσκολα πρακτικά πολιτικά ερωτήματα για το συλλογικό μας εδώ-και-τώρα. Όποιος έχει το θάρρος και την υπομονή, ας το τολμήσει να τα θέσει. Όποιος νιώθει αρκετά σίγουρος, ας το τολμήσει

να τα απαντήσει. Γνωρίζουμε όμως από πρώτο χέρι ότι οι λέξεις φαίνονται πιο καθαρά στο τσιμέντο και την άσφαλτο παρά στο χαρτί. Όπως και ότι από απόσταση είναι εξίσου εύκολες η αφηρημένη αποθέωση και η αφηρημένη κριτική.

Τα γεγονότα είναι απλά και δεν χρειάζονται πολλή ανάλυση. Από τις 9 Αυγούστου που δολοφονείται ο Michael Brown μέχρι και σήμερα που γράφονται αυτές οι γραμμές, χιλιάδες ανθρώπων στο Ferguson και το St. Louis έχουν βγει στους δρόμους για να διεκδικήσουν τη ζωή και την αξιοπρέπειά τους. Οι μορφές που πήρε η οργή τους ήταν πολλές: συγκρούσεις με την αστυνομία, εμπρησμοί καταστημάτων, απαλλοτριώσεις εμπορευμάτων, μεγάλες διαδηλώσεις, μπλοκαρίσματα δρόμων, πάρτυ και συναυλίες στα πάρκα. Η απάντηση της τοπικής και κρατικής εξουσίας ήταν ξεκάθαρη: αστυνομική καταστολή με στρατιωτικούς όρους, άμεση ή έμμεση υπεράσπιση του δολοφόνου μπάττσου, λειδορία της μνήμης του Michael Brown, μαζικές συλλήψεις, απαγορεύσεις κυκλοφορίας, δολοφονία του 25χρονου Kajieme Powell, οργανωμένη διάδοση ψεύδους. Πολλές ακόμα αμερικάνικες μητροπόλεις φιλοξένησαν κινήσεις αλληλεγγύης προς την εξέγερση του Ferguson, αποδεικνύοντας έμπρακτα πώς οι εξεγερμένοι δεν ήταν μόνοι τους, ενώ αρκετός κόσμος από κοντινές ή μη πολιτείες έσπευσε στο Ferguson ώστε να ενισχύσει υλικά την εξέγερση. Μετά μια σειρά αστυνομικών δολοφονιών

μαύρων και λατίνων – από τον Manuel Diaz στο Anaheim της California και τον Trayvon Martin στο Miami το 2012 μέχρι τον Kimani Gray στο Flatbush του Brooklyn το 2013 – οι οποίες απαντήθηκαν με διαδηλώσεις και ταραχές περιορισμένης έκτασης που καταστάλθηκαν γρήγορα και απομονωμένες, το παράδειγμα του Ferguson μας δείχνει ότι πολιτική επέκταση της πνεύματος της εξέγερσης πέρα από τα όρια του γκέτο ή των προαστίων κάθε άλλο παρά τελειωμένη υπόθεση δεν είναι.

Η εξέγερση του Ferguson φαίνεται από τη μία να πιάνει το νήμα των μεγάλων μαύρων προλεταριακών εξεγέρσεων του Watts το '65 και του Los Angeles το '92, κι απ' την άλλη να κλείνει το μάτι στα παρισινά banlieue του '05, τις λονδρέζικες ταραχές του '11 και την περσινή εξέγερση στα προάστια της Στοκχόλμης. Όση ελπίδα μας δίνει όμως το παράδειγμα των βίαιων πολυφυλετικών ταραχών ενάντια στην απαίσια τάξη αυτού του κόσμου, άλλη τόση θλίψη μας γεμίζουν τα όριά τους. Όσο όμορφη είναι η ζωή μέσα σε μια εξέγερση, άλλο τόσο άσχημη είναι συνήθως μετά απ' αυτήν. Ίσως το Ferguson να είναι μια απ' αυτές τις δειλές απόπειρες απάντησης στο ζήτημα του ξεπεράσματος αυτών των ορίων σε πραγματικό ιστορικό χρόνο. Η πολύμηνη διάρκεια των γεγονότων στο Ferguson κι η ριζοσπαστική συνύπαρξη των εξεγερτικών πρακτικών δίχως αιτήματα με τις οργανωμένες πολιτικές παρεμβάσεις για την απονομή δικαιοσύνης στα πλαίσια μιας μικρής, πολυφυλετικής και

εξαθλιωμένης κοινότητας μας δείχνει ότι, όπως πάντα, έχουμε να διδαχθούμε πολλά από αυτούς κι αυτές που, βάσει των αστικών αλλά και των επαναστατικών ιδεολογικών μέτρων, γνωρίζουν τα λιγότερα.

ΥΓ. Το κείμενο που ακολουθεί δημοσιεύθηκε στις 17 Αυγούστου στον ιστότοπο ultra-com.org, απ' όπου μεταφράστηκε και μπορεί να βρεθεί η πρωτότυπη μορφή του. Όπως είναι φυσικό, καθώς γράφτηκε πολύ κοντά στην αρχή των γεγονότων, λείπουν αρκετά πράγματα από την μετέπειτα εξέλιξη της εξέγερσης. Παρόλα αυτά, ο συγγραφέας του φαίνεται να πέφτει μέσα σε κάποια απ' αυτά που επρόκειτο να ακολουθήσουν. Άλλες ενδιαφέρουσες αναλύσεις από ανταγωνιστική σκοπία που έχουν υποπέσει στην αντίληψή μας υπάρχουν στα αγγλικά στο αρχείο του jacobinmag.com, του dialectical-delinquents.com και του antistatestl.noblogs.org, ενώ μεταφρασμένα κείμενα μπορούν να βρεθούν στα blogs aruthlesscritiqueagainsteverythingexisting.wordpress.com και prolprot.espivblogs.net, το αρχείο του athens.indymedia και το 27ο φύλλο της εφημερίδας δρόμου άπατρις. Οι στίχοι στο οπισθόφυλλο προέρχονται από το τραγούδι *Black Rage* της Lauryn Hill, το οποίο στις 21 Αυγούστου αφιέρωσε στους εξεγερμένους και τις εξεγερμένες του Ferguson.

*each one teach one
αθήνα, νοέμβριος του '14*

Τα Νέα Γκέτο Φλέγονται

πού;

Ferguson, Missouri. Οι περισσότεροι από μας δεν θα το είχαμε καν ακουστά, αλλά τώρα πολλοί και πολλές ρωτούν: Πού σκατά είναι το Ferguson; Κάπου στο St. Louis;

Το θέμα δεν είναι τόσο απλό. Το Ferguson δεν είναι απλώς μια γειτονιά σε μια επεκτεινόμενη πόλη, όπως το Watts για το Los Angeles ή το Flatbush για τη Νέα Υόρκη. Σ' αυτό συνηγορεί και η εμπλοκή της αστυνομίας του Ferguson, αντί γι' αυτήν του St. Louis, στην καταστολή των πρόσφατων ταραχών, τουλάχιστον μέχρι να αναλάβει την κατάσταση η ίδια η πολιτεία στις 14 Αυγούστου. Η στρατιωτικοποιημένη αστυνομία στους δρόμους της μικρής αυτής πόλης δεν προσιδιάζει τόσο στους οικείους στρατούς των αστυνομικών τμημάτων της Νέας Υόρκης και του Los Angeles, όσο σ' ένα συνονθύλευμα ένοπλων ομάδων οργανωμένων σε τοπικό επίπεδο για να διαχειριστούν τις ζώνες που ξεφεύγουν από τον έλεγχο των παραδοσιακών μητροπολιτικών αστυνομιών. Πέρα από δικιά του αστυνομία, το Ferguson έχει τη δική του

πυροσβεστική και δικά του σχολικά συγκροτήματα. Δεν είναι τόσο μια μητροπολιτική γειτονιά, όσο ένα αρκετά παραδοσιακό μετα-πολεμικό αμερικάνικο προάστιο που εντάσσεται στον ιστό της πόλης με όρους σχετικής ανεξαρτησίας.

Όλα αυτά μπορεί να φαντάζουν κοινοτοπίες, αλλά στην πραγματικότητα υπονοούν μια σειρά από σημαντικές αλλαγές στην οικονομική και φυλετική γεωγραφία των αμερικάνικων μητροπολιτικών ζωνών κατά τα τελευταία 20 χρόνια. Αν δεν κατανοήσουμε αυτές τις αλλαγές, δε θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε ούτε τις ίδιες τις ταραχές – πόσω μάλλον τις δυνατότητες για το ξεπέρασμα των ορίων τους ώστε να μετασχηματιστούν σε μια πιο συγκροτημένη επίθεση εναντίον της υφιστάμενης τάξης πραγμάτων.

Το πιο συχνά επαναλαμβανόμενο μοτίβο στην κυρίαρχη αφήγηση για το Ferguson είναι μάλλον το ότι είναι μόλις την τελευταία δεκαετία που έχει μεταμορφωθεί σε μια παραδοσιακού τύπου φτωχή, μαύρη γειτονιά. Όπως και για πολλά άλλα μετα-πολεμικά προάστια, οι ένδοξες μέρες τη πόλης ήταν το '50 και το '60, όταν ο πληθυσμός της διπλασιάστηκε αρκετές φορές μέχρι να φτάσει τις 30,000 το 1970. Η διαδικασία αποβιομηχάνισης που ξεκίνησε τη δεκαετία του '70 οδήγησε σε μια σταδιακή μείωση, φτάνοντας σήμερα τις 21,000. Δεν πρόκειται όμως για μια απλή μείωση σε απόλυτους αριθμούς

κατοίκων, αλλά για μια διαδικασία απόσυρσης του μεσοαστικού λευκού πληθυσμού κατά την οικονομική αναδιάρθρωση της περιοχής, με τα παλιά σπίτια τους να περνάνε στους φτωχούς που ασφυκτιούσαν στον αποβιομηχανοποιημένο και κυριλοποιημένο μητροπολιτικό πυρήνα του St. Louis.

Σε κάποιες αμερικάνικες πόλεις, η αναδιάρθρωση αυτή άφησε πίσω της πολυφυλετικές φτωχές γειτονιές στη θέση των πρώην λευκών μεσοαστικών προαστίων. Για παράδειγμα, ο πληθυσμός στα βόρεια προάστια του Seattle είναι πλέον μόνο κατά 70% ντόπιος, ενώ στα σχολεία της περιοχής οι μαθητές μιλάνε από Amharic και Mixtec μέχρι Καμποτζιανά. Την ίδια στιγμή, αρκετά προάστια στις νότιες και νοτιοδυτικές πολιτείες των ΗΠΑ έχουν πλέον περισσότερους ισπανόφωνους παρά αγγλόφωνους κατοίκους.

Αλλά για πολλές πόλεις της αμερικάνικης ενδοχώρας, η διαδικασία αυτή περιελάμβανε λιγότερο μια νέα μεταναστευτική κίνηση και περισσότερο μια αναδιάταξη των προϋπαρχόντων μοτίβων διαχωρισμού και αποκλεισμού. Καθώς το παλιό αστικό κέντρο έμενε κούφιο από ανθρώπους, από τη μία σταθεροποιούνταν κάποια παραδοσιακά γκέτο σε συνθήκες μητροπολιτικής παρακμής (όπως στο Detroit), ενώ από την άλλη η πόλη επεκτεινόταν σε νέες ζώνες εξαθλίωσης στα προάστια. Στις πόλεις αυτές, ο νέος αποκλεισμός δεν έπαιρνε τη

μορφή της χαμηλής ή υψηλής πολυφυλετικότητας όπως στην δυτική ακτή (πχ Seattle, Sacramento και San Francisco), αλλά επέστρεφε στον σκληρό και αστυνομευόμενο διαχωρισμό λευκού / μαύρου. Το St. Louis ήταν μεν μια απ' αυτές τις περιπτώσεις, αλλά ενώ στη Philadelphia, το Detroit και τη Βαλτιμόρη προέκυπτε μια περαιτέρω εδραίωση του παραδοσιακού τύπου γκέτο στο κέντρο της πόλης, στο St. Louis προέκυψε τόσο η αύξηση της μητροπολιτικής φτώχειας όσο και η προαστιοποίηση αυτής της φτώχειας.

Σημαντικό κομμάτι αυτής της δημογραφικής αλλαγής έχει προκύψει τα τελευταία 20 χρόνια. Κατά την απογραφή του 1990, η πόλη ήταν ακόμα 73.8% λευκή και 25.1% μαύρη, αλλά το 2010 η κατάσταση είχε μεταστραφεί παντελώς, με τα ποσοστά να γίνονται 29.3% και 67.4%. Η εξαθλίωση στην περιοχή εντάθηκε τρομακτικά, με το μέσο εισόδημα είτε να μένει στάσιμο είτε να μειώνεται σημαντικά. Η ανεργία στο Ferguson διπλασιάστηκε από το 5% του 2000 στο 13% του 2010-2012.

Η διαδικασία αυτή αντανακλά μια συνολική τάση προαστιοποίησης της φτώχειας στις ΗΠΑ, με περισσότερους φτωχούς να κατοικούν πλέον σε προάστια παρά στα κέντρα των πόλεων. Η τάση αυτή σηματοδοτεί επίσης μια σημαντική αλλαγή στην φυλετική γεωγραφία της περιφέρειας, καθώς φαίνεται πως τα κυριοποιημένα αστικά κέντρα της Νέας Υόρκης, του

Seattle, του San Francisco και άλλων πόλεων σύντομα θα βρεθούν περικυκλωμένα από δακτύλιους προαστιακής εξαθλίωσης τύπου banlieue. Σε άλλες πόλεις, βέβαια, έχουμε την επανεμφάνιση της εσωτερικής παρακμής και της σκλήρυνσης των διαχωρισμών στο μητροπολιτικό επίπεδο του γκέτο. Στην περιοχή του St. Louis τα έχουμε και τα δύο.

η αμερικάνικη εξέγερση εξελίσσεται

Οι δεκαετίες του '60 και '70 κατακλύστηκαν από εξεγέρσεις σ' ολόκληρες τις ΗΠΑ—από τα ανθρακωρυχεία μέχρι τα πανεπιστήμια. Αλλά το πιο οικείο έδαφος της εξέγερσης ήταν πάντα ο μητροπολιτικός χώρος του γκέτο. Οι φτωχότεροι κάτοικοι των περισσότερων μητροπόλεων, εξωθούμενοι με την κρατική βία σε οικιστικά συγκροτήματα (projects) μέσα σε επιλεγμένες περιοχές, περιορίζονταν στους πυρήνες των πόλεων και αποκλείονταν από τα νεο-κατασκευασθέντα μεταπολεμικά προάστια. Η διαδικασία αυτή οριοθέτησε και πύκνωσε την φυλετική γεωγραφία των ΗΠΑ, ενώ παράλληλα έθεσε κάθετους διαχωρισμούς στην ταξική γεωγραφία βάσει του χρώματος.

Τα ιστορικά γεγονότα που εκλαμβάνονται ως αρχετυπικές αμερικάνικες εξεγέρσεις (η εξέγερση του Watts, οι ταραχές μετά τη δολοφονία του M.L. King κ.ά.)

αντιστοιχούν στην συγκεκριμένη φυλετική γεωγραφία της εποχής τους. Κι αυτή η φυλετική γεωγραφία έχει αλλάξει σε πολλές αμερικάνικες πόλεις. Μετά το '70, το γκέτο καταστράφηκε, καταλήφθηκε ή αποκλείστηκε ακόμα περισσότερο, κι ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού του μεταφέρθηκε στις ομοσπονδιακές φυλακές. Το μοναδικό δημόσιο project του St. Louis (το Pruitt-Igoe) κατεδαφίστηκε το 1972. Η κατεδάφισή του χαιρετίστηκε ως ένα βήμα μπροστά στην προσπάθεια για αστική αναμόρφωση, και μέχρι τη διακυβέρνηση του Reagan η κατάργηση της δημόσιας στέγασης είχε προχωρήσει με ρυθμούς ρεκόρ, καθώς αντικαταστάθηκε σταδιακά από την εκχώρηση των μεγάλων projects σε εταιρίες real-estate – κάτι που συνεχίστηκε κατά την περίοδο Clinton και επιδεινώθηκε ακόμα περισσότερο μέσω των πολιτικών λιτότητας μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης.

Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν ότι τα παραδοσιακά projects εξαφανίστηκαν ολοκληρωτικά. Η αναδιάρθρωση της αγοράς ακινήτων και η άνοδος της φούσκας των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων υψηλού κινδύνου ανάγκασαν τα φτωχότερα στρώματα να εγκαταλείψουν τα μητροπολιτικά κέντρα που πλέον ήταν κάτι παραπάνω από πρόσφορα για ανάπτυξη. Ο αστικός αυτός εξευγενισμός σάρωσε τις παλιές φτωχογειτονιές της Νέας Υόρκης, του San Francisco, του Seattle και άλλων πόλεων. Σε πόλεις όπως το St.

Louis, ο μητροπολιτικός πυρήνας απλώς αργο-σάπιζε, καθώς ο εξευγενισμός πραγματοποιούνταν σε λίγες και επιλεγμένες περιοχές, το σχολικό διαμερισματικό σύστημα βρισκόταν υπό κατάρρευση κι ο πληθυσμός εξαθλιωνόταν. Ο χώρος του project Pruitt-Igoe παραμένει ένα ερείπιο σαν ανοικτή πληγή στην καρδιά της μητρόπολης.

Αντίστοιχα, άρχισε να αλλάζει κι ο χαρακτήρας των μητροπολιτικών εξεγέρσεων, με πρώτη την εξέγερση του '92 στο Los Angeles. Αν και χαρακτηρίστηκαν επανειλημμένα και λανθασμένα από τα μέσα ενημέρωσης ως “φυλετικές ταραχές”, τα γεγονότα του Los Angeles ήταν περισσότερο μια γενικευμένη και αποκεντρωμένη εξέγερση χωρίς αιτήματα, κάτι που της επέτρεψε να γίνει το συνεκτικό στοιχείο μιας νέας πολιτικής ατμόσφαιρας που αναδύθηκε γύρω της κατά την επέκταση των ταραχών σε διάφορες πόλεις των ΗΠΑ. Οι εξεγέρσεις δεν ήταν πια περιορισμένες σε μια-δυο περιοχές, όπως είχε γίνει στο Watts 30 χρόνια νωρίτερα. Η εξέγερση εξαπλώνεται πια σ’ ολόκληρο τον μητροπολιτικό ιστό, χρησιμοποιώντας τον ως φυσικό υπόστρωμα – μια τάση που την είδαμε να επανεμφανίζεται, αν και σαφώς πιο περιορισμένα, στο Cincinnati το 2001.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι αυτή η νέα αλληλουχία εξεγέρσεων ξεκίνησε από το Los Angeles, μια από τις πιο προαστιοποιημένες πόλεις των ΗΠΑ. Η εξέγερση

του Los Angeles ήταν ένα παράθυρο στο μέλλον – η αποκεντροποιημένη γεωγραφία της προεικόνισε την εξέλιξη των αμερικάνικων ταραχών καθώς προσαρμόζονταν στο νέο χαρακτήρα των γκέτο, τα οποία το '92 είχαν μόλις αρχίσει να χτίζονται. Και σήμερα, 20 χρόνια μετά, το Ferguson μας ανοίγει ένα δεύτερο παράθυρο: μας δείχνει πώς καίγονται αυτά τα νέα γκέτο.

η εξέγερση των προαστίων

Ως συμμετέχοντες και υπέρμαχοι της εξέγερσης, λοιπόν, τι διδάγματα μπορούμε να πάρουμε από τα πρόσφατα γεγονότα; Πολλοί φαίνεται να υποθέτουν ότι θα δούμε απλώς μια επανάληψη παλιών μοτίβων και καταστάσεων, ότι δηλαδή η μαύρη νεολαία θα οργανωθεί εκ νέου σε οργανώσεις που θα πιάνουν τη σαραντάχρονη σκυτάλη των Μαύρων Πανθήρων. Αλλά τα συμπαγή εκείνα χαρακτηριστικά της καθημερινότητας στο γκέτο που επέτρεψαν σ' αυτήν τη μορφή οργάνωσης να εδαφικοποιηθεί έχουν πια καταστραφεί. Οι παλιές σφιχτές και κλειστές κοινότητες έχουν σχεδόν εξαφανιστεί. Όπου έχουν απομείνει, υποφέρουν βάνανυσα από τη συνεχή επιτήρηση, τη σκληρή αστυνόμευση και, για πολλούς νέους, το μονόδρομο της φυλακής. Ακόμα σημαντικότερα ίσως, δεν υπάρχουν πια εθνικές επαναστάσεις και διαδικασίες

απο-αποικιοποίησης στον υπόλοιπο κόσμο, όπως το '60-'70, ώστε να παρέχεται ένα ιδεολογικό έδαφος για αποκλειστικά μαύρες μορφές οργάνωσης – ειδικά αν συνυπολογίσουμε ότι στην πλειονότητα των αμερικάνικων πόλεων οι φτωχές γειτονιές γίνονται όλο και πιο πολυφυλετικές. Η διαδικασία αυτή καθιστά τον “επαναστατικό μαύρο εθνικισμό” και τον παναφρικανισμό όλο και λιγότερο ελκυστικούς σαν οργανωτικές μορφές για τη νεολαία των γκέτο. Εν είδη συμβόλου αυτής της πολιτικής αναντιστοιχίας, το αυτο-αποκαλούμενο “Νέο Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων” εθεάθη στο Ferguson να απομακρύνει τους διαδηλωτές από την αστυνομία και να διευθύνει την κυκλοφορία των οχημάτων.

Πέρα από την προφανή ιστορική συνέχεια λοιπόν, υπάρχει επίσης κι ένας κάθετος διαχωρισμός μεταξύ των παραδοσιακών φυλετικών εξεγέρσεων στις ΗΠΑ και όσων συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στο Ferguson. Ο διαχωρισμός αυτός παίρνει τώρα όλο και πιο συμπαγή μορφή, καθώς οι νεαροί εξεγερμένοι έχουν αρχίσει να απορρίπτουν ρητά τον ηγετικό χαρακτήρα των γηραιότερων θεσμικών εκπροσώπων της μαύρης κοινότητας. Όπως αναφέρει κι ένα πρόσφατο άρθρο των New York Times:

Ένας διαδηλωτής από την περιοχή του St. Louis, ο DeVone Cruesoe, καθώς στεκόταν στην οδό Canfield μας είπε, “Αν έχουμε ηγέτες; Όχι”. Και δείχνοντας το σημείο όπου

δολοφονήθηκε ο Michael Brown πρόσθεσε, “Θες να μάθεις ποιος είναι ο ηγέτης μας; Ο Mike Brown”.

Αλλά αν ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να ξεπεραστούν τα όρια των εξεγέρσεων του γκέτο το ‘60 πήρε τη μορφή των Μαύρων Πανθήρων, κι αν η διαδικασία αυτή είναι αδύνατον να επαναληφθεί στις σημερινές συνθήκες, τότε πώς θα μπορούσε να μοιάζει μια μελλοντική μορφή οργάνωσης; Προκειμένου να ξεκινήσουμε να διερευνούμε το ερώτημα αυτό – το οποίο δεν θα απαντηθεί εδώ, ούτε και σε κανένα άλλο κείμενο φυσικά, παρά μόνο στους δρόμους που φωτίζονται από φλεγόμενα βενζινάδικα και καταστήματα – οφείλουμε να στραφούμε στις συνθήκες που επέτρεψαν στα γεγονότα του Ferguson να πάρουν αυτά τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Οι αστυνομικές δολοφονίες έχουν πυροδοτήσει εκρήξεις οργής και περιορισμένης έκτασης ταραχές σε αρκετές αμερικάνικες πόλεις το τελευταίο διάστημα. Καμία από αυτές όμως δεν κατάφερε να πάρει χαρακτήρα αντίστοιχο με του Ferguson, μιας και καταστάθηκαν γρήγορα και σχετικά εύκολα. Μια μητροπολιτική εκδοχή των γεγονότων στο Ferguson ήταν οι ταραχές στο Flatbush της Νέας Υόρκης το ‘13. Η εξέγερση αυτή, που παρομοίως πυροδοτήθηκε από μια αστυνομική δολοφονία, τσακίστηκε σε μικρό χρονικό διάστημα από τις αστυνομικές δυνάμεις, παρόλο που περιελάμβανε

μεγάλες διαδηλώσεις και δέχτηκε άμεση υποστήριξη από τη γύρω περιοχή. Που οφείλεται λοιπόν αυτή η διαφορά; Γιατί δεν κατάφερε το Flatbush να προκαλέσει μια παναμερικάνικη αίσθηση αντίστοιχη με το Ferguson; Η διαφορά τους είναι κυρίως εδαφική. Το Flatbush είναι μια κεντρική υποβαθμισμένη γειτονιά που επιτηρείται από τον έβδομο μεγαλύτερο στρατό του κόσμου, την αστυνομία της Νέας Υόρκης. Η εξέγερση πραγματοποιήθηκε σε μια μητρόπολη που, μετά τις εξεγέρσεις στα γκέτο του '60, επανασχεδιάστηκε για να εξυπηρετεί τις ανάγκες της καταστολής των ταραχών – οι λεωφόροι μεγάλωσαν, τα projects διασκορπίστηκαν, τα αντικείμενα που χρησίμευαν για οδοφράγματα αλυσοδέθηκαν στα πεζοδρόμια κλπ. Όταν ξέσπασε η εξέγερση, καταστάλθηκε άμεσα από αστυνομικές δυνάμεις που εκπαιδεύτηκαν σ' ένα αστικό πεδίο μάχης που φτιάχτηκε κυριολεκτικά για πάρτη τους.

Τις πρώτες δύο νύχτες ήπιας καταστολής ακολούθησε μια επιχείρηση επίδειξης αστυνομικής δύναμης με μαζικές συλλήψεις και απαγγελία κατηγοριών κακουργηματικού χαρακτήρα στο πιο συγκρουσιακό κομμάτι του πλήθους – πλήττοντας έτσι τόσο τον άμεσο κι αυθόρμητο χαρακτήρα της εξέγερσης όσο και την πιθανότητα μελλοντικών δράσεων. Έπειτα περάσαμε, όπως πάντα, στη φάση του “καλού μπάτσου”, με προοδευτικούς πολιτικούς όπως ο Jumaane Williams και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις όπως οι Fathers Alive In

The Hood να καλούν σε παύση των συγκρούσεων και επιστροφή στην κανονικότητα, διανθισμένα με υπόνοιες επίσημης έρευνας για τη δολοφονία και μεταρρυθμιστικές υποσχέσεις – με όλα αυτά να εκφράζουν φυσικά την υποτιθέμενη θέληση της “μαύρης κοινότητας”.

Στο Ferguson απ’ την άλλη, η εξέγερση ξεκίνησε από μια περιοχή με τόσους πολλούς μικρούς δήμους που κάποια τοπικά αστυνομικά τμήμα είχαν μόλις 5 μπάτσους. Η τοπική εξουσία, θωρακισμένη με βαρύ στρατιωτικό εξοπλισμό αλλά χωρίς αντίστοιχα εκπαιδευμένους αστυνομικούς, εξαπέλυσε μια αστυνομική δύναμη που ήταν αρματωμένη αλλά και ανίκανη. Έριχναν δακρυγόνα συνεχώς και προς πάσα κατεύθυνση – κάτι που οι αστυνομίες των μεγάλων πόλεων κάνουν σπάνια, και μόνο αν θέλουν να εκκενώσουν υπερβολικά γρήγορα κάποιον χώρο. Κι έπειτα, δολοφόνησαν ένα ακόμα άτομο. Μέσα σ’ όλα αυτά, απέτυχαν να πραγματοποιήσουν μαζικές συλλήψεις κατά τις πρώτες μέρες της εξέγερσης, καθώς κυρίως στέκονταν μπροστά από μεγάλα καταστήματα, εμποδίζοντας τη λεηλασία των εμπορευμάτων και πετώντας δακρυγόνα.

Ένας λόγος για την αποτυχία της αστυνομίας στο να καταστείλει άμεσα την εξέγερση, είναι ότι τα ίδια τα προάστια δεν είναι σχεδιασμένα για αποτροπή και καταστολή ταραχών. Η περικύκλωση των διαδηλωτών από τις αστυνομικές δυνάμεις είναι σχεδόν αδύνατη. Οι

μπάτσοι πιάνουν κάποια ασφαλή και σχετικά κρυμμένα σημεία, ενώ οι στόχοι των εξεγερμένων είναι διάχυτοι και συνήθως απροστάτευτοι, κι έτσι αστυνομία αναγκάζεται να παραταχθεί μπροστά από εμπορικά κέντρα και άλλους αντίστοιχα ογκώδεις στόχους.

Οι εξεγερμένοι, αντίθετα, διαχέονται με εξαιρετική ευκολία στους δρόμους των γειτονιών και ξεκινούν νέες εστίες συγκρούσεων ακόμα και με 4-5 άτομα, βάζοντας φωτιά σε κάποιον κάδο ή σπάζοντας κάποια βιτρίνα. Οι εξεγερμένοι κινούνται συνεχώς και γρήγορα, καθώς δεν εξαρτώνται από δημόσιες συγκοινωνίες που επιτηρούνται και περιορίζονται εύκολα στις μητροπολιτικές περιοχές, εμποδίζοντας έτσι την εξάπλωση των ταραχών. Η τελευταία απογραφή στην περιοχή δείχνει ότι το 79.8% των εργατών πηγαίνουν στη δουλειά με ιδιωτικό όχημα, ενώ το 9.4% το μοιράζεται με άλλους. Πέρα από εύκολη και γρήγορη μεταφορά, τα οχήματα αυτά απέκτησαν κι άλλες χρήσεις κατά την εξέγερση. Φωτογραφίες και βίντεο από το Ferguson δείχνουν πολλούς διαδηλωτές να αράζουν γύρω από τα αυτοκίνητά τους και να βάζουν τέρμα στα ηχεία το “Fuck The Police” του Lil Boosie.

Στο Ferguson, τέλος, δεν υπάρχουν “καλοί μπάτσοι”. Δεν είναι μόνο η αστυνομία της πόλης που είναι σχεδόν παντελώς λευκή, αλλά και οι πολιτικοί της – με λευκό δήμαρχο, λευκό αρχηγό της αστυνομίας και πέντε λευκούς δημοτικούς συμβούλους σε μια πόλη που είναι

κατά τα 2/3 της μαύρη. Δεν υπάρχουν καν ηγέτες της μαύρης κοινότητας για να κατευνάσουν την οργή και να πουλήσουν τους εξεγερμένους. Για να αντιμετωπίσει αυτό το έλλειμμα, η τοπική εξουσία αναγκάστηκε να φέρει μαύρους προοδευτικούς ηγέτες από το St. Louis. Η διαδήλωση που οργανώθηκε από αυτούς τους “ηγέτες” έγινε χέρι-χέρι με την αστυνομία υπό τις εντολές του κυβερνήτη της πολιτείας του Missouri, ο οποίος έπειτα όρισε επικεφαλής της αστυνομίας του Ferguson έναν μαύρο διοικητή που δεν άργησε να αρχίσει να βγάζει στημένες φωτογραφίες αγκαλιά με διαδηλωτές.

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά πρόκειται να αποτελέσουν μόνιμο μπελά για το κράτος στην προσπάθειά του να αποτρέψει και να καταστείλει αντίστοιχες προαστιακές εξεγέρσεις κατά την επόμενη δεκαετία. Οι μικροί δήμοι των προαστίων δεν έχουν προσαρμοστεί ακόμα στη μαζική εισροή εξαθλιωμένων που έχει πραγματοποιηθεί τα τελευταία 20 χρόνια. Οι πόλεις αυτές είναι ανεπαρκείς πολεοδομικά για καταστολή εξεγέρσεων, οι αστυνομίες τους είναι υπερ-οπλισμένες και υπο-εκπαιδευμένες, ενώ η ήπια αντι-εξέγερση με τη μορφή των εκκλησιών, των “ηγετών” και των ΜΚΟ είναι προς το παρόν απύσχα.

Η κατάσταση θυμίζει αρκετά τα όσα προέβλεπε ο Ιταλός εξεγερσιακός αναρχικός Alfredo Bonanno πάνω από 20 χρόνια πριν:

Η παρουσία αυτών των συνεχώς διευρυνόμενων γκέτο και το κύριο μήνυμα που ακούμε να κραυγάζεται από μέσα τους αποτελούν το ουσιαστικότερο ελάττωμα της νέας καπιταλιστικής προοπτικής. Δεν υπάρχουν πια μεσολαβητές.

Στο Flatbush, οι μαζικές συλλήψεις και η μεσολάβηση των προοδευτικών πολιτικών κατέστρεψε το momentum της εξέγερσης. Στο Ferguson, τη νύχτα μετά το διορισμό ενός μαύρου διοικητή στην ηγεσία της αστυνομίας, η νεολαία του γκέτο ξαναβγήκε στους δρόμους. Συγκρούστηκε με τους μπάτσους, άναψε φωτιές και απαλλοτρίωσε εμπορεύματα. Τώρα οι στημένες φωτογραφίες και οι σιωπηρές ειρηνικές συγκεντρώσεις καλύπτονται από τον κοφτερό ήχο της βροχής και του σπασμένου γυαλιού. Ο κυβερνήτης του Missouri ανακοίνωσε ότι το Ferguson βρίσκεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και άρχισε να στέλνει αστυνομικές δυνάμεις από κάθε γωνιά της πολιτείας.

Μετά την συνέντευξη τύπου όπου ο κυβερνήτης ανακοίνωσε ότι επιβάλλεται πλέον απαγόρευση κυκλοφορίας στους δρόμους του Ferguson, οι οργισμένοι κάτοικοι ήξεραν πολύ καλά ότι δεν βρισκόμαστε παρά μονάχα στην αρχή. Η βία θα απαντηθεί με βία. Απ' ό,τι φαίνεται, το νέο γκέτο φλέγεται ακριβώς όπως το παλιό.

Phil A. Neel

17.9.14

black rage is founded on
dreaming and draining
threatening your freedom to
stop your complaining
poisoning your water while
they say it's raining
then call you mad for
complaining, complaining
old time bureaucracy
drugging the youth
black rage is founded on
blocking the truth
murder and crime,
compromise and distortion
sacrifice, sacrifice, who
makes this fortune?
greed, falsely called
progress, human contortion
black rage is founded on
these kinds of things

lauryn hill

